

Den här dagen...

Den 4 juni 1763 signerar den då 18-årige kronprinsen Gustaf en egenhändig teckning av ett klassiskt romerskt motiv; Pons Mulvius (Ponte Molle). Det är en blyertsteckning med förstärkning av bläck. Lavering i grått på papper.

Kronprins Gustaf, Ponte Molle, lavering, 1763, privat ägo

Pons Mulvius, som påbörjades redan 115 f.Kr, är den bro som leder den romerska vägen Via Flaminia över Tibern. Bron var under antiken den nordligaste infarten till Rom. Dess ikoniska status hänger till dels samman med att det den 28 oktober år 312 där stod ett slag mellan Konstantin (utropad till *augustus*, kejsare, år 306) och den självutnämnde kejsaren Maxentius. Konstantin segrade och under återtagget föll (sic!) Maxentius i Tibern och drunknade.

Knappt ett år efter den första teckningen, den 3 januari 1764, signerar Gustaf en ny teckning, som förefaller vara en bearbetning av den tidigare. Han lägger emellertid till ett torn vid brofästet samt ett par fiskare vid strandkanten.

Kronprins Gustaf, Ponte Molle 1764, Källa: Nationalmuseum, Stockholm

Vilka förlagor kan man tänka sig att den unge prinsen haft? Det kan ha varit italienaren Giuseppe Vasis etsning från 1754 (nedan).

Källa: Getty Images

Jean Eric Rhen hade på drottning Lovisa Ulrikas bekostnad vistats i Italien år 1755. Man kan tillåta sig tanken att Rhen förvärvat ett exemplar av det klassiska motivet som den unge prinsen kanske fått som uppgift att kopiera vid någon av de teckningslektioner som ingick i hans uppfostran.

Men det torn som prinsen lagt till vid det högra brofästet finns inte på Vasis etsning. Det finns däremot på en teckning av Claude Lorrain daterad 1640 utförd i brunt bläck med svart och grå lavering (idag på National Gallery, Ottawa, Canada).

Claude Lorrain, The Ponte Molle near Rome, ca ca 1640, National Gallery of Canada, 4905

Sannolikheten för att Gustaf sett Lorrains verk förefaller liten, men det kan ha funnits etsningar efter Lorrains teckning, vilket inte var ovanligt, alternativt en trädning av motivet. Det är hur som helst inte troligt att prinsen lagt till tornet på eget bevåg.

I Patrizio Napolitanos dramatiska bild av dagens Ponte Molle möts vi av en bro som sett det förflutnas skuggor färdas över historiens virvlande vatten. Men skönjer vi inte redan i den unge kronprinsens teckning en strid mellan det ljus och mörker, som skulle präglade det liv han gick till mötes?

Google Images

Fil.dr. Anita Ankarcrone, f.d. styrelseledamot tillika medgrundare av Sällskapet Gustaf III